

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัย เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

1. จากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องอายุ อายุราชการ และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับ กระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

2. จากการศึกษาเอกสาร

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารของกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ กระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม อายุ
อายุราชการ และวุฒิทางการศึกษา

รายการ	จำนวน n = 114	ร้อยละ
1. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	—	—
25 - 30 ปี	10	8.77
31 - 35 ปี	35	30.70
36 - 40 ปี	37	32.46
มากกว่า 40 ปี	32	28.07
2. อายุราชการ		
ต่ำกว่า 5 ปี	—	—
5 - 10 ปี	15	13.16
11 - 15 ปี	30	26.32
16 ปีขึ้นไป	69	60.52
3. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	26	22.81
ปริญญาตรี	87	76.32
ปริญญาโท	1	0.88
วุฒิอื่น ๆ	—	—

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มส่วนใหญ่ มีอายุ ตั้งแต่ 36 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.46 รองลงมาคืออายุ ระหว่าง 31 - 35 ปี คิดเป็น ร้อยละ 30.70 อายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.07 ตามลำดับ และน้อยที่สุด คือ อายุระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 10

ในด้านอายุราชการ พบว่าส่วนใหญ่ มีอายุราชการตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ร้อยละ 60.52 รองลงมา อายุราชการ ระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 26.32 และอายุราชการ น้อยที่สุดคือ ระหว่าง 5 - 10 ปี ร้อยละ 13.16

ในด้านวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่วุฒิปริญญาตรี ร้อยละ 76.32 ต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 22.81 และน้อยที่สุดคือ ปริญญาโทมีเพียง ร้อยละ 0.88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน

ตารางที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ
การศึกษา ของกลุ่มโรงเรียน

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. ท่านได้ศึกษาข้อมูลเพื่อให้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศการศึกษา หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	0.88
ปฏิบัติ โดยการศึกษาจาก	113	99.12
(1) ผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา	90	78.95
(2) นโยบาย สบช. สบจ. สบอ.	75	65.79
(3) แผนพัฒนาและแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม โรงเรียน	78	68.42
(4) การออกแบบสำรวจข้อมูลของโรงเรียน ในกลุ่ม	34	29.82
(5) ผลการประเมินคุณภาพของกลุ่มโรงเรียน	79	69.30

2. ท่านได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา
ความต้องการ ในการนิเทศการศึกษา หรือไม่
อย่างไร

ตารางที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ
การศึกษา ของกลุ่มโรงเรียน

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
ไม่ได้ปฏิบัติ	8	7.02
ปฏิบัติ โดยวิธีการ	106	92.98
(1) ใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ	45	39.47
(2) วิเคราะห์จากรายงาน ผลสรุปด้าน ต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา	70	61.40
(3) วิเคราะห์จากนโยบายการนิเทศการ ศึกษาที่ผ่านมาทุกระดับ	35	30.70
(4) วิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ และวางแนวทางแก้ปัญหา	52	45.61
3. ในการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ในการนิเทศการศึกษา ในกลุ่มโรงเรียน ท่านได้ มอบหมายให้ใครเป็นผู้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	0.88
ปฏิบัติ โดยมอบหมายให้	113	99.12
(1) คณะกรรมการกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ	81	71.05
(2) ประธานกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ	42	36.84
(3) ครูวิชาการกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ	81	71.05
(4) ครูวิชาการโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ	39	34.21
(5) ครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ	23	20.18

ตารางที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ
การศึกษา ของกลุ่มโรงเรียน

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(6) อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
- หัวหน้าสำนักงาน	1	0.88
- ครูวิชาการสำนักงาน	1	0.88
- ครูผู้ได้รับแต่งตั้ง	1	0.88
4. การดำเนินการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความ ต้องการในการนิเทศการศึกษาในกลุ่มโรงเรียน ได้มีการกำหนดเวลาไว้หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้กำหนด	4	3.51
กำหนด ดังนี้	110	96.49
(1) ก่อนสิ้นปีการศึกษา	62	54.39
(2) ระหว่างปีการศึกษา	29	25.44
(3) ภาคต้นของปีการศึกษา (ข้อมูล 10 มิถุนา)	43	38.72
(4) กำหนดตามปฏิทินของ สปจ. สปอ.	23	20.18
(5) กำหนดโดยวิธีอื่น ๆ (โปรดระบุ)		
- กำหนดตามปฏิทินของสำนักงานกลุ่ม	1	0.88
- กำหนดตามข้อตกลงของผู้ในเทศ	1	0.88
- กำหนดตามปฏิทินของกลุ่มโรงเรียน	1	0.88
- กำหนดตามระยะ เวลาและ โอกาสที่ เหมาะสม	1	0.88
- กำหนดทุกปลายภาคเรียน	1	0.88

ตารางที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ
การศึกษา ของกลุ่มโรงเรียน

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
- กำหนดตามแผนปฏิทินงานของกลุ่ม	1	0.88
- กำหนดตามระยะเวลาในแต่ละ โครงการ	1	0.88
- กำหนดภาคเรียนละ 2 ครั้ง	1	0.88
5. เมื่อท่านได้ข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ในการนิเทศการศึกษา แล้ว ท่านได้นำมาจัดลำดับความสำคัญหรือไม่		
ไม่ได้ปฏิบัติ	6	5.26
ปฏิบัติ โดยวิธี	108	94.74
(1) จัดเรียงลำดับตามความจำเป็นของปัญหา	65	57.02
(2) จัดเรียงลำดับตามความต้องการของกลุ่ม โรงเรียน	52	45.61
(3) จัดเรียงลำดับเพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายต้นสังกัด และสายงานตามลำดับชั้น	34	29.82
(4) จัดเรียงลำดับตามโอกาสที่จะปฏิบัติได้	28	24.56

จากตารางที่ 3 แสดงถึงการศึกษาย้อนหลังเพื่อให้เห็นภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศการศึกษาพบว่า ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ ได้ศึกษาย้อนหลังจากผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 78.95 รองลงมาศึกษาย้อนหลังจากผลการประเมินคุณภาพงานในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 69.30 ศึกษาข้อมูลจากแผนพัฒนา และแผนปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 68.42 ศึกษาจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ร้อยละ 65.79 ตามลำดับ น้อยที่สุดคือ การศึกษาย้อนหลังจากการออกแบบสำรวจข้อมูลของโรงเรียนในกลุ่มร้อยละ 29.82 ตามลำดับ

ในด้านการดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ มีการปฏิบัติ ร้อยละ 92.98 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 7.02 ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยการวิเคราะห์จากรายงานผลการสรุปด้านต่าง ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 61.40 รองลงมาคือ การวิเคราะห์ปัญหา จัดลำดับความสำคัญ และวางแผนทางแก้ปัญหา ร้อยละ 45.61 ใช้แบบวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ร้อยละ 39.47 และวิเคราะห์จากนโยบายการนิเทศการศึกษาที่ผ่านมาทุกระดับ ร้อยละ 30.70 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติการในการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศการศึกษากลุ่มได้มอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติร้อยละ 99.12 ไม่ได้มอบหมาย ร้อยละ .88 ผู้ที่ปฏิบัติการสำรวจปัญหาส่วนใหญ่คือ คณะกรรมการกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่ม ร้อยละ 71.05 รองลงมา คือ ประธานกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 36.84 ครูวิชาการโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 34.21 ตามลำดับ ส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ปฏิบัติ น้อยที่สุด ร้อยละ 20.18 ผู้ปฏิบัติอื่น ๆ ที่ระบุคือ หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการสำนักงาน และครูผู้ได้รับแต่งตั้ง ร้อยละ 0.88 ทุกรายการ

ในด้านการกำหนดเวลาในการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการนั้น กลุ่มโรงเรียนมีการกำหนด ร้อยละ 96.49 ไม่ได้กำหนดร้อยละ 3.51 ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดไว้ก่อนสิ้นปีการศึกษา ร้อยละ 54.39 รองลงมาคือ ภาคต้นของปีการศึกษา (ข้อมูล 10 มิถุนา) ร้อยละ 37.72 ระหว่างปีการศึกษา ร้อยละ

25.44 กำหนดตามปฏิทินของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ร้อยละ 20.18 กำหนดโดยวิธีอื่น ๆ คือ กำหนดตามปฏิทินของสำนักงานกลุ่ม กำหนดตามข้อตกลงของผู้เิเทศ กำหนดตามปฏิทินของกลุ่มโรงเรียน กำหนดตามระยะเวลา และโอกาสที่เหมาะสม กำหนดทุกปลายภาคเรียน กำหนดตามแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม กำหนดตามระยะเวลาในแต่ละโครงการกำหนดภาคเรียนละ 2 ครั้ง ร้อยละ 0.88 ทุกรายการ

ในด้านการจัดลำดับข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการนิเทศการศึกษานั้น ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม มีการปฏิบัติร้อยละ 94.74 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 5.26 ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติโดย การจัดเรียงลำดับตามความจำเป็นของปัญหาร้อยละ 57.02 รองลงมาคือ การจัดเรียงลำดับตามความต้องการของกลุ่มโรงเรียนร้อยละ 45.61 จัดเรียงลำดับเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต้นสังกัด และสายงานตามลำดับชั้นร้อยละ 29.82 และน้อยที่สุดคือ การจัดเรียงลำดับตามโอกาสที่จะปฏิบัติได้ ร้อยละ 24.56

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. ในการดำเนินการตามแผนงานและ โครงการของ กลุ่มโรงเรียนนั้น ท่านได้จัดให้มีผู้ประสานงานและ อำนวยความสะดวกในการจัดเตรียมข้อมูลทุก ชั้นตอนหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	2.63
ปฏิบัติ โดยวิธี	111	97.37
(1) จัดให้ประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ	17	14.91
(2) จัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการ	95	83.33
(3) มอบหมายให้เลขานุการกลุ่มโรงเรียน เป็นผู้ปฏิบัติ	37	32.46
2. กลุ่มโรงเรียนได้มีการกำหนดทางเลือกสำหรับการ ดำเนินการนี้ในปีการศึกษา 2532 นี้หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้กำหนด	3	2.63
กำหนด โดยวิธีการ	111	97.37
(1) การพบปะ เป็นรายบุคคล	63	55.26
(2) การสาธิต	13	11.40
(3) การจัดประสบการณ์ตรง	24	21.05
(4) การจัดนิทรรศการ	29	25.44

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(5) การพาไปดูงาน	38	33.33
(6) การจัดประชุม	88	77.19
(7) การอบรม	44	38.60
(8) การให้คู่มือ ภาพยนตร์	32	28.07
3. เมื่อได้ทางเลือกในรายละเอียดของข้อ 2 แล้ว		
กลุ่มได้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ดำเนินการ	3	2.63
ปฏิบัติ โดยวิธี	111	97.37
(1) เรียงลำดับความสำคัญของแนวทางตาม ความคิดเห็นของกรรมการกลุ่ม	53	46.49
(2) เรียงลำดับความสำคัญของทางเลือกที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหา	69	60.53
(3) เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่ สอดคล้องกับนโยบายระดับสูง	30	26.32
(4) เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับ การนิเทศ	39	34.21
(5) เรียงลำดับความสำคัญที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของ โครงการนิเทศ	32	28.07

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
4. ก่อนที่จะดำเนินการนิเทศตามโครงการ กลุ่มได้ ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	0.88
ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปคือ	113	99.12
(1) ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ท้าความเข้าใจ รายละเอียดของโครงการ	88	77.19
(2) จัดเรียงลำดับความจำเป็นก่อน-หลัง ของโครงการที่จะนิเทศ	45	39.47
(3) แบ่งงานให้คณะกรรมการรับผิดชอบ	83	72.81
(4) ท้าความเข้าใจเครื่องมือนิเทศและ ทดลองใช้	48	42.11
(5) กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล และแจ้งข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศ	60	52.63
5. การวางแผนในการนิเทศ ติดตาม กำกับและ ประเมินผล ท่านได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	2	1.75
ปฏิบัติ โดยวิธีการ	112	98.25
(1) จัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศไว้ล่วงหน้า	83	72.81
(2) จัดประชุมคณะกรรมการวางแผนของกลุ่ม	90	78.95

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 114)	
(3) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	57	50.00
(4) เป็นผู้ให้คำแนะนำในการวางแผนของกลุ่ม	40	35.09
(5) เป็นผู้จัดขั้นตอนในการปฏิบัติการนิเทศที่เหมาะสม	32	28.07
6. กลุ่มโรงเรียนของท่าน มีการจัดทำปฏิทินงานการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	2	1.75
ปฏิบัติ โดยลักษณะปฏิทินที่ปฏิบัติได้แก่	112	98.25
(1) ปฏิทินรายสัปดาห์	1	0.88
(2) ปฏิทินรายเดือน	30	26.32
(3) ปฏิทินรายภาคเรียน	62	54.38
(4) ปฏิทินตลอดปีการศึกษา	43	37.72

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 114)	
7. ท่านได้กำหนดวิธีการดูแล ติดตาม กำกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้กำหนด	—	—
กำหนด โดยวิธีการ	114	100.00
(1) สังเกตการสอนของครู	67	58.78
(2) แนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง เป็นรายกลุ่มและรายบุคคล	53	46.49
(3) ศึกษาผลงานของครูจากเอกสารต่าง ๆ และสมุดงานของนักเรียน	71	62.28
(4) ใช้แบบตรวจสอบ แบบประเมิน	41	35.96
(5) สัมภาษณ์ครู	61	53.51
(6) สัมภาษณ์นักเรียน	62	54.39
(7) ใช้การสังเกตการปฏิบัติงานของครูตามสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	74	64.91

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ

การวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 114)	
8. ในทางจัดการโครงการนี้เทศของกลุ่มโรงเรียน ท่านได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดตัวบุคลากรใน ในการจัดทำไว้หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	0.88
ปฏิบัติ ดังนี้	113	99.12
(1) แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่ม	85	74.56
(2) แต่งตั้งครูวิชาการกลุ่ม	84	73.68
(3) แต่งตั้งครูวิชาการโรงเรียน	23	20.18
(4) แต่งตั้งครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน	17	14.91
(5) เชิญศึกษานิเทศก์อำเภอมาเป็นที่ปรึกษา	25	21.93
(6) เชิญศึกษานิเทศก์จังหวัดมาเป็นที่ปรึกษา	4	3.51

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 แสดงถึงการวางแผน การกำหนดทางเลือก การทำโครงการ ในด้านการดำเนินการตามแผนงานและโครงการ มาตรฐานกลุ่มและเลขานุกรกลุ่ม ปฏิบัติโดย จัดให้มีผู้ประสานงานและอำนวยการความสะดวกในการจัดเตรียมข้อมูลทุกชั้นตอน ร้อยละ 97.37 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 2.63 วิธีการปฏิบัติส่วนใหญ่ จัดให้มีผู้รับผิดชอบโครงการ ร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ มอบหมายให้เลขานุกรกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 32.46 และจัดให้ มาตรฐานกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 14.91 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดทางเลือกสำหรับการดำเนินการนี้เทศ กลุ่มได้กำหนดทางเลือก ร้อยละ 97.37 ไม่ได้กำหนด ร้อยละ 2.63 การกำหนดทางเลือกที่ประธานกลุ่มและ เลขานุกรกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ คือการจัดประชุม ร้อยละ 77.91 รองลงมาคือ การพบปะ เป็น รายบุคคล ร้อยละ 55.26 การอบรม ร้อยละ 38.60 การพาไปดูงาน ร้อยละ 33.33 การให้คู่มือ ภาพยนตร์ ร้อยละ 28.07 การจัดนิทรรศการ ร้อยละ 25.44 การจัด ประสพการณ์ตรง ร้อยละ 21.05 การสาธิต ร้อยละ 11.40 ตามลำดับ

การดำเนินการต่อจากการกำหนดทางเลือก กลุ่มได้ดำเนินการ ร้อยละ 97.37 ไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ 2.63 ประธานกลุ่มและเลขานุกรกลุ่มส่วนใหญ่ได้ดำเนินการ คือ การเรียงลำดับตามความสำคัญของทางเลือกที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ร้อยละ 60.53 รอง ลงมาคือ เรียงลำดับความสำคัญของแนวทางตามความคิดเห็นของคณะกรรมการกลุ่ม ร้อยละ 46.49 เรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการนี้เทศ ร้อยละ 34.21 เรียงลำดับตามความสำคัญของปัญหาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ โครงการ นี้เทศ ร้อยละ 28.07 และ เรียงลำดับความสำคัญของปัญหาที่สอดคล้องกับนโยบายระดับสูง ร้อยละ 26.32 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนก่อนที่จะดำเนินการนี้เทศตามโครงการกลุ่ม ได้ดำเนินการ ร้อยละ 99.12 ไม่ได้ดำเนินการ ร้อยละ .88 ประธานกลุ่มและเลขานุกรกลุ่มส่วนใหญ่ ได้ปฏิบัติคือ ประชุมผู้เกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจรายละเอียดของโครงการ ร้อยละ 77.19 รองลงมาคือ การแบ่งงานให้คณะกรรมการรับผิดชอบ ร้อยละ 72.81 กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนี้เทศ ร้อยละ 52.63 ทำความเข้าใจเครื่องมือนี้เทศ และทดลองใช้ ร้อยละ 42.11 และการเรียงลำดับความจำเป็นก่อนหลังของโครงการที่จะ นี้เทศ ร้อยละ 39.47 ตามลำดับ

ในด้านการวางแผนในการนิเทศ ติดตาม กำกับ และประเมินผลกลุ่มได้ปฏิบัติ ร้อยละ 98.25 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 1.75 ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยวิธี การจัดประชุมคณะกรรมการวางแผนของกลุ่ม ร้อยละ 78.95 รองลงมาคือ การจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศไว้ล่วงหน้า ร้อยละ 72.81 การร่วมกันกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้ร้อยละ 50.00 เป็นผู้ให้คำแนะนำในการวางแผนของกลุ่ม ร้อยละ 35.09 เป็นผู้จัดชั้นตอนในการปฏิบัติการนิเทศที่เหมาะสม ร้อยละ 28.07 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำปฏิทินงานการนิเทศ กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติร้อยละ 98.25 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 1.75 ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มส่วนใหญ่ได้จัดทำคือ ปฏิทินรายภาคเรียน ร้อยละ 54.38 รองลงมาคือ ปฏิทินตลอดปีการศึกษา ร้อยละ 37.72 ปฏิทินรายเดือน ร้อยละ 26.32 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดวิธีการดูแล ติดตาม กำกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครู ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มได้กำหนด ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ใช้การสังเกตการปฏิบัติงานของครูตามสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ร้อยละ 64.91 รองลงมาคือ การศึกษामผลงานของครูจากเอกสารต่าง ๆ และสมุดงานของนักเรียน ร้อยละ 62.28 สังเกตการสอนของครู ร้อยละ 58.78 สัมภาษณ์นักเรียน ร้อยละ 54.39 สัมภาษณ์ครู ร้อยละ 53.51 แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล ร้อยละ 46.49 ใช้แบบตรวจสอบ แบบประเมิน ร้อยละ 35.96 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดตัวบุคลากรในการจัดทำโครงการนิเทศของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนได้กำหนด ร้อยละ 99.12 ไม่ได้กำหนด ร้อยละ .88 วิธีการกำหนดที่ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มส่วนใหญ่ปฏิบัติคือ การแต่งตั้งกรรมการกลุ่ม ร้อยละ 74.56 รองลงมาคือ การแต่งตั้งครูวิชาการกลุ่ม ร้อยละ 73.68 เชิญศึกษานิเทศก์อำเภอมาเป็นที่ปรึกษา ร้อยละ 21.93 แต่งตั้งครูวิชาการโรงเรียน ร้อยละ 20.18 แต่งตั้งครูที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ร้อยละ 14.91 เชิญศึกษานิเทศก์จังหวัดมาเป็นที่ปรึกษา ร้อยละ 3.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. การจัดทำ จัดหาเครื่องมือและสื่อ เพื่อช่วยใน การศึกษานิเทศ ท่านได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	2.63
ปฏิบัติ โดยวิธี	111	97.37
(1) จัดหาโดยการซื้อ เช่า ยืม	13	11.40
(2) ขอรับบริการจากหน่วยงาน เช่น สปจ. สปอ.	18	15.79
(3) ใช้เครื่องมือในการตรวจติดตามที่ สปจ. สปอ.กำหนดให้	39	34.21
(4) ใช้เครื่องมือในการตรวจติดตามการ ปฏิบัติงานที่กลุ่มสร้างขึ้น	90	78.95
(5) วิธีการอื่น ๆ (โปรดระบุ)..... - ผลิตสื่อที่กลุ่มต้องการขึ้นเอง	1	0.88
2. ท่านได้สนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนใช้เครื่องมือใน การปฏิบัติการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-
ปฏิบัติ โดยสนับสนุนให้	114	100.00
(1) ใช้แบบทดสอบ	48	42.11
(2) ใช้แบบสอบถาม	29	25.44
(3) ใช้แบบสำรวจ	35	30.70

ตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้างเครื่องมือ กำหนดวิธีการในการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียน

การสร้าง เครื่องมือ กำหนดวิธีการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(4) ใช้แบบประเมินค่า	22	19.30
(5) ใช้แบบสังเกตการสอน	60	52.63
(6) ใช้แบบสัมภาษณ์	33	28.95
(7) ใช้แบบเก็บข้อมูลตามโครงการและ การสั่งการ	37	32.46
3. ท่านได้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดสร้างเครื่องมือ ในการนิเทศการศึกษาหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	8	7.02
ปฏิบัติโดย	106	92.98
(1) มอบหมายให้กรรมการกลุ่มเป็นผู้จัดสร้าง	46	40.35
(2) มอบหมายให้ครูวิชาการกลุ่มเป็นผู้จัด สร้าง	66	57.89
(3) มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานและครู วิชาการสำนักงานเป็นผู้จัดสร้าง	56	49.12
(4) มอบหมายให้คณะครูในกลุ่มเป็นผู้จัดสร้าง	10	8.77

ตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้าง เครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
4. ท่านได้ดำเนินการให้บุคลากรภายนอกกลุ่มมีส่วน ร่วมในการสร้างหรือจัดหาเครื่องมือในการนิเทศ หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	54	47.37
ปฏิบัติ โดยวิธี	50	43.86
(1) เชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยสร้าง เครื่องมือ นิเทศ	12	10.53
(2) เชิญศึกษานิเทศก์ สปอ./ก มาช่วยสร้าง เครื่องมือนิเทศ	30	26.32
(3) เชิญศึกษานิเทศก์ สปจ. มาช่วยสร้าง เครื่องมือนิเทศ	1	0.88
(4) เชิญครูผู้มีความรู้ ความสามารถจาก กลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ มาสร้างเครื่อง มือนิเทศ	21	18.42
5. ในการสร้าง เครื่องมือนิเทศการศึกษา กลุ่มได้ กำหนดวัตถุประสงค์ไว้		
ไม่ได้กำหนด	9	7.89
กำหนด ดังนี้ คือ	105	92.11

ตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้าง เครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียน

การสร้าง เครื่องมือ การกำหนดวิธีการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(1) กำหนดตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ	66	57.89
(2) กำหนดตามนโยบายกลุ่มโรงเรียน	82	71.93
(3) กำหนดตามนโยบาย สปอ./ก	60	52.63
(4) กำหนดตามนโยบาย สปจ.	50	43.86
(5) กำหนดตามข้อมูลป้อนกลับของผู้รับการ นิเทศ	28	24.56
6. ท่านได้มีใครจัดทำสื่อ เพื่อช่วยในการนิเทศ การศึกษาหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	35	30.70
ปฏิบัติ โดยสื่อที่จัดทำ ได้แก่	79	69.30
(1) จัดทำบทเรียนด้วยตนเอง	24	21.05
(2) จัดทำสไลด์	33	28.95
(3) จัดทำวีดีโอเทป	7	6.14
(4) จัดทำเป็นบทวิทยุ	2	1.75
(5) จัดบันทึกเทป	9	7.89
(6) ทำเป็นแผนภูมิ แผนภาพ	43	37.72

ตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศ
การศึกษาภายในโรงเรียน

การสร้าง เครื่องมือ การกำหนดวิธีการ	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
7. ท่านได้ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้ เครื่องมือในการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	29	25.44
ปฏิบัติ โดยวิธีการ	85	74.56
(1) ประเมินจากความพึงพอใจของผู้นิเทศ	22	19.30
(2) ประเมินจากความพึงพอใจของผู้รับ การนิเทศ	17	14.91
(3) ประเมินจากการพัฒนาของผู้รับการนิเทศ	52	45.61
(4) ประเมินจากกระบวนการในการใช้ เครื่องมือทุกขั้นตอน	24	21.05
(5) ประเมินจากข้อมูลป้อนกลับของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ	38	33.33

จากตารางที่ 5 แสดงถึงการสร้างเครื่องมือ การกำหนดวิธีการในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ในด้านการจัดทำ จัดหาเครื่องมือและสื่อเพื่อช่วยในการนิเทศประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มได้ปฏิบัติ ร้อยละ 97.37 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 2.63 ส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยการใช้เครื่องมือในการตรวจติดตาม การปฏิบัติงานที่กลุ่มสร้างขึ้น ร้อยละ 78.95 ใช้เครื่องมือในการตรวจติดตามที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกำหนดให้ร้อยละ 34.21 ขอรับบริการจากหน่วยงาน เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ร้อยละ 15.79 การจัดหาโดยการซื้อ เข้า ยืม ร้อยละ 11.40 ตามลำดับ และวิธีอื่น ๆ คือ ผลผลิตที่กลุ่มต้องการขึ้นเองร้อยละ 0.88

ในด้านการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติการนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มมีการสนับสนุนให้ใช้ ร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ใช้แบบสังเกตการสอน ร้อยละ 52.63 รองลงมาคือ ใช้แบบทดสอบร้อยละ 42.11 ใช้แบบเก็บข้อมูลตามโครงการและการสั่งการร้อยละ 32.46 ใช้แบบสำรวจร้อยละ 30.70 ใช้แบบสัมภาษณ์ร้อยละ 28.95 ใช้แบบสอบถามร้อยละ 25.44 และใช้แบบประเมินค่าร้อยละ 19.30 ตามลำดับ

ในด้านการจัดสร้างเครื่องมือในการนิเทศการศึกษา ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มได้ปฏิบัติร้อยละ 92.98 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 7.02 ส่วนใหญ่มอบหมายให้ครูวิชาการกลุ่มเป็นผู้จัดสร้างร้อยละ 57.89 รองลงมาคือ มอบหมายให้หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงานเป็นผู้จัดสร้างร้อยละ 49.12 มอบหมายให้กรรมการกลุ่มเป็นผู้จัดสร้างร้อยละ 40.35 และมอบหมายให้คณะครูในกลุ่มเป็นผู้จัดสร้างร้อยละ 8.77 ตามลำดับ

ในด้านการดำเนินการให้บุคลากรภายนอกกลุ่มมีส่วนร่วมในการจัดสร้าง หรือจัดทำเครื่องมือนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 47.37 ปฏิบัติร้อยละ 43.86 ส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยเชิญศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอมาช่วยสร้างเครื่องมือนี้เทสร้อยละ 26.32 เชิญครูผู้มีความรู้ ความสามารถจากกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ มาสร้างเครื่องมือนี้เทสร้อยละ 18.42 เชิญผู้เชี่ยวชาญมาสร้างเครื่องมือนี้เทสร้อยละ 10.53 และเชิญศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมาช่วยสร้าง เครื่องมือนี้เทสร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้าง เครื่องมือนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดร้อยละ 92.11 ไม่ได้กำหนดร้อยละ 7.89 ส่วนใหญ่ กำหนดตามนโยบายกลุ่มโรงเรียนร้อยละ 71.93 รองลงมาคือ กำหนดตามวัตถุประสงค์ของ โครงการร้อยละ 57.89 กำหนดตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่ง อำเภอร้อยละ 52.63 กำหนดตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยละ 43.86 และกำหนดตามข้อมูลย้อนกลับของผู้รับการนิเทศร้อยละ 24.56 ตามลำดับ

ในด้านการจัดหาสื่อเพื่อช่วยในการนิเทศประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มโรงเรียน ได้ปฏิบัติร้อยละ 69.30 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 30.70 ส่วนใหญ่ทำเป็นแผนภูมิ แผนภาพ ร้อยละ 37.72 รองลงมาคือ จัดทำสไลด์ ร้อยละ 28.95 จัดทำบทเรียนด้วยตนเองร้อยละ 21.05 จัดบันทึกเทปร้อยละ 7.89 จัดทำวีดีโอเทปร้อยละ 6.14 และจัดทำเป็นบทวิทยุร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

ในด้านการประเมินผลการใช้เครื่องมือในการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการ กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติร้อยละ 74.56 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 25.44 ส่วนใหญ่ประเมินจากการ พัฒนาของผู้รับการนิเทศร้อยละ 45.61 รองลงมาคือ ประเมินจากข้อมูลย้อนกลับของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศร้อยละ 33.33 ประเมินจากกระบวนการในการใช้เครื่องมือทุกขั้นตอน ร้อยละ 21.05 ประเมินจากความพึงพอใจของผู้นิเทศร้อยละ 19.30 และประเมินจากความ พึงพอใจของผู้รับการนิเทศร้อยละ 14.91 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 การปฏิบัติการณ์เทศการศึกษากายในกลุ่มโรงเรียน

การปฏิบัติการณ์เทศการศึกษากายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. กลุ่มโรงเรียนได้แนะนำวิธีการปฏิบัติการณ์เทศ		
ให้ผู้มีเทศทราบก่อนการปฏิบัติการณ์เทศหรือไม่		
อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	15	13.16
ปฏิบัติ โดยวิธี	99	86.84
(1) ประชุมชี้แจงคณะผู้เทศ	95	83.33
(2) จัดอบรมคณะผู้เทศ	3	2.63
(3) ผู้เทศศึกษาวิธีการด้วยตนเอง	26	22.80
2. การกำหนดการณ์เทศการศึกษากายในกลุ่มนั้น		
ท่านได้มีการแจ้งให้โรงเรียนทราบล่วงหน้าหรือไม่		
อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	2.63
ปฏิบัติ โดยวิธี	111	97.37
(1) แจ้งให้ทราบโดยกำหนดปฏิทินไว้ล่วงหน้า	71	27.12
(2) แจ้งให้ทราบตามระยะเวลาที่จะทำ		
การณ์เทศ	31	27.12
(3) แจ้งให้ทราบในที่ประชุมผู้บริหาร		
โรงเรียน	62	54.39
(4) แจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งคราว	14	12.28

ตารางที่ 6 การปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

การปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
3. ท่านได้กำหนดวิธีการที่ใช้ในการนิเทศไว้ก่อน การดำเนินการหรือไม่		
ไม่ได้กำหนด	11	9.65
กำหนด โดยวิธี	103	90.35
(1) นิเทศเป็นรายบุคคล	74	64.91
(2) นิเทศเป็นกลุ่มย่อย	33	28.95
(3) นิเทศเป็นกลุ่มใหญ่	31	27.19
(4) นิเทศทางไกลโดยใช้สื่อ เอกสาร หรือ แผ่นเปลิว	8	7.02
4. ในการปฏิบัติการนิเทศ ท่านได้ดำเนินการเกี่ยวกับ การกำหนดตัวบุคลากรไว้หรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	4	3.51
ปฏิบัติ โดยวิธี	110	96.49
(1) แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มทั้งหมด	48	42.11
(2) มอบหมายให้ประธานกลุ่มและ เลขานุการ กลุ่ม	7	6.14
(3) ประธานกลุ่มและผู้บริหารโรงเรียนเป็น ผู้ปฏิบัติ	18	15.79
(4) ประธานกลุ่มและครูวิชาการกลุ่มเป็น ผู้ปฏิบัติ	19	16.67

ตารางที่ 6 การปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

การปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(5) ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครู วิชาการสำนักงานกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ	38	33.33
(6) ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้า สำนักงาน ครูวิชาการกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน เป็นผู้ปฏิบัติ	56	49.12
5. การปฏิบัติการนิเทศที่ดำเนินการมาแล้วเห็นประสบ ผลสำเร็จหรือไม่		
ไม่ประสบผลสำเร็จ	6	5.26
ประสบผลสำเร็จในเรื่องต่อไปนี้ คือ	108	94.74
(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงขึ้น	84	73.68
(2) ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการ เรียนการสอนดีขึ้น	72	63.16
(3) ครูมีการผลิตสื่อประกอบการสอนที่มี คุณภาพขึ้น	50	43.86
(4) สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูผู้สอน กับหลักสูตร	65	57.02
(5) ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้น	48	42.11

จากตารางที่ 6 แสดงถึงการปฏิบัติการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนในด้านการแนะนำวิธีการปฏิบัติการนิเทศให้ผู้นิเทศทราบก่อน ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มปฏิบัติ ร้อยละ 86.84 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 13.16 ส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยประชุมชี้แจงคณะผู้นิเทศ ร้อยละ 83.33 รองลงมาคือ ผู้นิเทศศึกษาวิธีการด้วยตนเองร้อยละ 22.80 และจัดอบรมคณะผู้นิเทศร้อยละ 2.63 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มนั้น ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มได้ปฏิบัติโดยการแจ้งให้โรงเรียนทราบล่วงหน้าร้อยละ 97.37 ไม่ได้แจ้งให้ทราบร้อยละ 2.63 ส่วนใหญ่แจ้งให้ทราบโดยกำหนดปฏิทินไว้ล่วงหน้าร้อยละ 62.28 แจ้งให้ทราบในที่ประชุมผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 54.39 แจ้งให้ทราบตามระยะเวลาที่จะทำการนิเทศร้อยละ 27.12 และแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นครั้งคราวร้อยละ 12.28 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดวิธีการที่ใช้ในการนิเทศไว้ก่อนการนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มได้กำหนดร้อยละ 90.35 ไม่ได้กำหนดร้อยละ 9.65 ส่วนใหญ่กำหนดโดยวิธีนิเทศเป็นรายบุคคลร้อยละ 64.91 นิเทศเป็นกลุ่มย่อยร้อยละ 28.95 นิเทศเป็นกลุ่มใหญ่ ร้อยละ 27.19 และนิเทศทางไกลโดยใช้สื่อ เอกสาร หรือแผ่นปลิว ร้อยละ 7.02 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติการนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มได้ดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดตัวบุคลากรไว้ร้อยละ 96.49 ไม่ได้กำหนดไว้ร้อยละ 3.51 ส่วนใหญ่กำหนดผู้ปฏิบัติคือ ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสำนักงาน ครูวิชาการกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานร้อยละ 49.12 รองลงมา คือ แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มทั้งหมดร้อยละ 42.11 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติร้อยละ 33.33 ประธานกลุ่ม และครูวิชาการกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติร้อยละ 16.67 ประธานกลุ่มและผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ร้อยละ 15.79 มอบหมายให้ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มร้อยละ 6.14 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติการนิเทศที่ดำเนินการมาแล้ว ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มดำเนินการประสบความสำเร็จร้อยละ 94.74 ไม่ประสบความสำเร็จร้อยละ 5.26 ส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในด้านสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นร้อยละ 73.68 รองลงมาคือ

ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนดีขึ้นร้อยละ 63.16 สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของครูให้สอดคล้องกับหลักสูตร 57.02 ครูมีการผลิตสื่อประกอบการสอนที่มีคุณภาพขึ้นร้อยละ 43.86 ครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมากขึ้นร้อยละ 42.11 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 การประเมินผลและการจัดทำรายงานผล การนิเทศการศึกษาภายใน
กลุ่มโรงเรียน

การประเมินผล และการจัดทำรายงาน ผลการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. หลังจากการนิเทศโรงเรียนภายในกลุ่มแล้ว ท่านได้สรุปผลการนิเทศแจ้งให้โรงเรียน ทราบหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้แจ้งให้ทราบ	2	1.75
แจ้งให้ทราบ โดยวิธีต่อไปนี้	112	98.25
(1) ชี้แจง อธิบาย เสนอแนะต่อผู้บริหาร	40	35.09
(2) บันทึกในสมุดนิเทศของโรงเรียน	90	79.82
(3) แจ้งผลการนิเทศตามแบบฟอร์มของ การนิเทศ	39	34.21
(4) สรุปผลการนิเทศแจ้งในที่ประชุม ผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่ม	52	45.61
(5) ชี้แจง อธิบาย เสนอแนะต่อครูผู้รับ การนิเทศ	35	30.70
(6) สรุปผลการนิเทศแจ้งให้ทราบในที่ประชุม ครูในโรงเรียนที่รับการนิเทศ	38	33.33
2. คณะผู้นิเทศในกลุ่มโรงเรียนทราบสรุปผลการ ปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนทุกครั้งหรือไม่ อย่างไร		

ตารางที่ 7 การประเมินผลและการจัดทำรายงานผล การนิเทศการศึกษาภายใน
กลุ่มโรงเรียน

การประเมินผล และการจัดทำรายงาน ผลการนิเทศ การศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
ไม่ทราบ	2	1.75
ทราบ โดยวิธีการ	112	98.25
(1) ประชุมทุกครั้งภายหลังการนิเทศ	57	50.00
(2) ทราบจากการบอกเล่าชี้แจงของผู้นิเทศ บางคน	14	12.28
(3) ทราบจากการสรุปผลของ เลขานุการ คณะนิเทศ	41	35.96
(4) ทราบข้อมูลการนิเทศจากเครื่องมือใน ส่วนที่รับผิดชอบ	31	27.19
3. การประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในกลุ่ม ได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	19	16.67
ปฏิบัติ โดยการ	95	33.33
(1) ประเมินโดยใช้เครื่องมือที่กลุ่มสร้างขึ้น	41	35.96
(2) ประเมินโดยการสังเกตแบบมีโครงสร้าง	8	7.02
(3) ประเมินโดยแบบสำรวจที่กลุ่มสร้างขึ้น	19	16.67
(4) ประเมินโดยแบบหรือ เครื่องมือที่ สพอ./ก กำหนดให้	15	15.16

ตารางที่ 7 การประเมินผลและการจัดทารายงานผล การนิเทศการศึกษาภายใน
กลุ่มโรงเรียน

การประเมินผล และการจัดทารายงาน ผลการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(5) ประเมินโดยใช้เครื่องมือที่ สบจ. กำหนดให้	7	6.14
(6) ประเมินโดยการประชุมสรุปผลการนิเทศ ของคณะกรรมการ	67	58.77
4. การรายงานผลการนิเทศให้ สบอ./ก และ โรงเรียนในกลุ่มทราบ ท่านได้ปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	23	20.18
ปฏิบัติ โดยวิธีการ	91	79.82
(1) รายงานให้ สบอ./ก และ โรงเรียนใน กลุ่มทราบโดยแบบฟอร์มเดียวกัน	20	17.54
(2) รายงานให้ สบอ./ก ทราบตามแบบ ฟอร์มที่กำหนดให้	48	42.11
(3) รายงานให้โรงเรียนในกลุ่มทราบตาม แบบที่กลุ่มสร้างขึ้น	32	28.07
(4) สรุปรายงานผลเป็นรูปเล่มให้ สบอ./ก และ โรงเรียนในกลุ่ม	8	7.02

ตารางที่ 7 การประเมินผลและการจัดหารายงานผล การนิเทศการศึกษาภายใน
กลุ่มโรงเรียน

การประเมินผล และการจัดหารายงาน ผลการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
5. การรายงานผลการปฏิบัติการนิเทศในกลุ่ม โรงเรียนที่ผ่านมา กลุ่มได้สรุป วิเคราะห์ อภิปรายผลหรือไม่ อย่างไร		
ไม่ได้ปฏิบัติ	39	34.21
ปฏิบัติ โดยวิธีการ	85	74.56
(1) สรุปผล วิเคราะห์ผลเป็นแผนภูมิ ตาราง กราฟ หรือแบบอื่น ๆ ไว้ที่สำนักงานกลุ่ม	80	70.18
(2) สรุปผล วิเคราะห์ และ เสนอแนะ เป็น รูปเล่ม	8	7.02
(3) สรุปผลการดำเนินการนิเทศ แต่ไม่ได้ วิเคราะห์และ เสนอแนะ	24	21.05
(4) วิธีอื่น ๆ (โปรดระบุ).....		
- สรุปผลในการประชุมกรรมการกลุ่ม ทุกครั้ง	1	0.88
- คณะผู้นิเทศร่วมกันสรุปผลวิเคราะห์ และรายงานให้กรรมการกลุ่มทราบ	1	0.88
- สรุปรายงานตามแบบที่กลุ่มสร้างขึ้น	1	0.88
- สรุปผลในการประชุมวิชาการ แต่ละครั้ง	1	0.88

ตารางที่ 7 แสดงถึงการประเมินผล และการจัดทำรายงานผลการนิเทศการศึกษา
ภายในโรงเรียน

ในด้านการสรุปผลการนิเทศแจ้งให้โรงเรียนทราบภายหลังการนิเทศ ประธานกลุ่ม
และเลขานุการกลุ่มโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ ร้อยละ 98.25 ไม่ได้แจ้งให้ทราบ ร้อยละ
1.75 ส่วนใหญ่ แจ้งให้ทราบโดยการบันทึกลงในสมุดนิเทศของโรงเรียนร้อยละ 79.82
รองลงมาคือ สรุปผลนิเทศแจ้งในที่ประชุมผู้บริหารในกลุ่มร้อยละ 45.61 ชี้แจง อธิบาย
เสนอแนะต่อผู้บริหาร ร้อยละ 35.09 แจ้งผลการนิเทศตามแบบฟอร์มของการนิเทศ ร้อยละ
34.21 สรุปผลการนิเทศแจ้งให้ที่ประชุมครูในโรงเรียนที่รับการนิเทศทราบร้อยละ 33.33
และชี้แจง อธิบาย เสนอแนะต่อครูผู้รับการนิเทศ ร้อยละ 30.70 ตามลำดับ

ในด้านการสรุปผลการปฏิบัติการนิเทศในโรงเรียนให้คณะผู้นิเทศทราบ ประธาน
กลุ่มและเลขานุการกลุ่มโรงเรียน ได้มีการสรุปให้ทราบ ร้อยละ 98.25 ไม่ทราบ
ร้อยละ 1.75 ส่วนใหญ่ คณะผู้นิเทศทราบการสรุปผลการนิเทศจากการประชุมทุกครั้ง
ภายหลังการนิเทศร้อยละ 50.00 รองลงมา คือทราบจากการสรุปผลของเลขานุการคณะ
นิเทศ ร้อยละ 35.96 ทราบข้อมูลการนิเทศจากเครื่องมือในส่วนที่รับผิดชอบ ร้อยละ 27.19
ทราบจากการบอกเล่า ชี้แจงของผู้นิเทศบางคน ร้อยละ 12.28 ตามลำดับ

ในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานการนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม
โรงเรียนได้ปฏิบัติ ร้อยละ 83.33 ไม่ได้ปฏิบัติร้อยละ 16.67 วิธีการที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ คือ
การประเมินผลโดยการประชุมสรุปผลการนิเทศของคณะกรรมการ ร้อยละ 58.77 รองลงมา
คือ ประเมินโดยใช้เครื่องมือที่กลุ่มสร้างขึ้น ร้อยละ 35.96 ประเมินโดยแบบสำรวจที่กลุ่ม
สร้างขึ้น ร้อยละ 16.67 ประเมินโดยแบบหรือเครื่องมือที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/
กิ่งอำเภอ กำหนดให้ร้อยละ 15.16 ประเมินโดยการสังเกตแบบมีโครงสร้างร้อยละ 7.02
และประเมินโดยใช้เครื่องมือที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่านกำหนดให้ ร้อยละ 6.14
ตามลำดับ

ในด้านารรายงานผลการนิเทศ ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียนในกลุ่มทราบ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มโรงเรียน ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 79.82 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 20.18 และส่วนใหญ่ปฏิบัติโดยการรายงานให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทราบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ ร้อยละ 42.11 รองลงมาคือ การรายงานให้โรงเรียนในกลุ่มทราบตามแบบที่กลุ่มสร้างขึ้น ร้อยละ 28.07 รายงานให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียนในกลุ่มทราบ โดยแบบฟอร์มเดียวกันร้อยละ 17.54 และสรุปผลรายงานเป็นรูปเล่มให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และโรงเรียนในกลุ่มทราบ ร้อยละ 7.02 ตามลำดับ

ในด้านารรายงานการปฏิบัติการนิเทศในกลุ่มโรงเรียนที่ผ่านมา ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มโรงเรียน ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 74.56 ไม่ได้ปฏิบัติ ร้อยละ 34.21 ส่วนใหญ่ปฏิบัติ โดยสรุปผล วิเคราะห์ผล เป็นแผนภูมิ ตาราง กราฟ ร้อยละ 70.18 รองลงมา คือ สรุปผลการดำเนินการนิเทศ แต่ไม่ได้วิเคราะห์และเสนอแนะ ร้อยละ 21.05 สรุปผล วิเคราะห์และ เสนอแนะ เป็นรูปเล่ม ร้อยละ 7.02 วิธีอื่นๆ คือ สรุปผลในการประชุม กรรมการกลุ่มทุกครั้ง ร้อยละ 0.88 คณะผู้นิเทศร่วมกับสรุปผล วิเคราะห์ และรายงานให้ กรรมการกลุ่มทราบ ร้อยละ 0.88 สรุปรายงานตามแบบที่กลุ่มสร้างขึ้น ร้อยละ 0.88 และสรุปผลในการประชุม ร้อยละ 0.88 และสรุปผลในการประชุมวิชาการแต่ละครั้ง ร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อวางแผนการนิเทศกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	14	12.28
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้ คือ	100	87.72
(1) ขาดวิธีวิเคราะห์แผนงานและ โครงการ	34	29.82
(2) ขาดการใช้สื่อหรือ เครื่องมือในการ วิเคราะห์แผนงานหรือ โครงการ	44	38.60
(3) ระยะเวลาในการวิเคราะห์แผนงานหรือ โครงการมีน้อย	39	34.21
(4) ขาดบุคลากรหลักในการวิเคราะห์แผน งานหรือ โครงการ	54	47.37
(5) ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจใน การดำเนินการ	40	35.09
(6) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	17	14.91
(7) ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ ของชั้นตอนนี้	26	22.81
(8) ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ.....	—	—

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อวางแผนการนิเทศกลุ่มโรงเรียนมีปัญหาและ อุปสรรคในการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	14	12.28
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้ คือ	100	87.72
(1) ขาดวิธีวิเคราะห์แผนงานและ โครงการ	34	29.82
(2) ขาดการใช้สื่อหรือเครื่องมือในการ วิเคราะห์แผนงานหรือโครงการ	44	38.60
(3) ระยะเวลาในการวิเคราะห์แผนงานหรือ โครงการมีน้อย	39	34.21
(4) ขาดบุคลากรหลักในการวิเคราะห์แผน งานหรือโครงการ	54	47.37
(5) ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจใน การดำเนินการ	40	35.09
(6) ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง	17	14.91
(7) ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญ ของขั้นตอนนี้	26	22.81

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
2. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดแนวทางในการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	27	23.68
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	87	76.32
(1) ขาดข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการดำเนินการ	18	15.79
(2) ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ถูกต้อง	34	29.82
(3) ไม่ใช้กระบวนการกลุ่มในการตัดสินใจ	10	8.77
(4) ขาดเครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสม	65	57.02
(5) ปฏิบัติตามนโยบายต้นสังกัดจึงขาดโอกาสในการกำหนดแนวทางในการนิเทศ	15	13.16
3. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำโครงการหรือไม่		
ไม่มี	35	30.70
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	79	69.30
(1) ไม่ทราบวิธีวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อจัดทำโครงการ	16	14.04
(2) ไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของโครงการ	10	8.77
(3) ไม่มีเป้าหมายของการดำเนินงานตามโครงการ	6	5.26

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(4) ขาดงบประมาณสนับสนุน	52	45.61
(5) ขาดเครื่องมือและบุคลากรในการ ดำเนินการ	53	46.49
4. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการ ปฏิบัติตามขั้นตอนการวางแผนในการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	39	34.21
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	75	65.79
(1) ไม่มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการ วางแผน	5	4.39
(2) ขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผน	8	7.02
(3) ประธานกลุ่มตัดสินใจและพิจารณา วางแผนโดยลำพัง	3	2.63
(4) คณะกรรมการกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือใน การวางแผน	10	8.77
(5) ขาดการติดตาม ควบคุม กำกับในแต่ละ ขั้นตอน	50	43.86
(6) ขาดงบประมาณสนับสนุน	42	36.82

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
5. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการ สร้างเครื่องมือนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	28	24.56
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	86	75.44
(1) ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ	39	34.21
(2) ขาดตำแหน่งที่จะใช้เป็นแนวทางในการ สร้างเครื่องมือ	43	37.72
(3) ขาดอุปกรณ์ที่จะให้สร้างเครื่องมือ	27	23.68
(4) ขาดเอกสาร คู่มือ ตำราในการสร้าง เครื่องมือ	38	33.33
(5) ขาดบุคลากรในการดำเนินการ	38	33.33
6. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาในการจัดทำ จัดหา วัสดุสำหรับสร้างเครื่องมือหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	22	19.30
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	92	80.70
(1) งบประมาณมีจำกัด	65	57.02
(2) ระยะเวลาในการจัดทำจัดหามีน้อย	48	42.11
(3) การจัดสรรงบประมาณล่าช้า	33	28.95

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(4) ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น	25	21.93
(5) การคมนาคมไม่สะดวก	33	28.95
(6) ขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้าง ยุ่งยากซับซ้อน	29	25.44
(7) ขาดงบประมาณในการส่งวัสดุจากร้านค้า ถึงกลุ่มโรงเรียน	13	11.40
7. กลุ่มโรงเรียนของท่ามมีปัญหาและอุปสรรคในการ นำเครื่องมือไปใช้หรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	50	43.86
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	64	56.14
(1) เครื่องมือนิเทศมีความยุ่งยากซับซ้อน ไม่สะดวกต่อการนำไปใช้	15	13.16
(2) ผู้นิเทศไม่เข้าใจวิธีการใช้เครื่องมือ	17	14.91
(3) เครื่องมือนิเทศมีจำนวนมาก ไม่สะดวก ต่อการใช้	6	5.26
(4) เครื่องมือนิเทศไม่ครอบคลุมงานที่จะ นิเทศ	26	22.81
(5) เครื่องมือนิเทศไม่ตรงกับความต้องการ ของผู้รับการนิเทศ	25	21.93

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
8. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาวิธีการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	18	15.79
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	96	84.21
(1) ไม่มีการจัดอบรมผู้นิเทศมาก่อน	50	43.86
(2) ขาดเอกสาร คู่มือการนิเทศ	50	43.86
(3) ผู้นิเทศขาดความมั่นใจในวิธีการที่จะใช้ เครื่องมือและวิธีการนิเทศ	48	42.11
(4) ผู้นิเทศไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาวิธีการ นิเทศ	43	37.72
(5) ขาดข้อมูลย้อนกลับในการจะพัฒนาวิธีการ นิเทศ	31	27.19
9. ปัญหาและอุปสรรคด้านบุคลากรในการดำเนินการ นิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนของท่านหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	13	11.40
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	101	88.60
(1) ผู้นิเทศไม่ได้รับการฝึกอบรมมาก่อน	47	41.23
(2) ผู้นิเทศขาดความมั่นใจในตนเองและวิธี การที่จะนิเทศ	36	31.58

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(3) ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมผู้นิเทศ	18	18.79
(4) ผู้นิเทศไม่เป็นที่ยอมรับของครูผู้รับการ นิเทศ	50	43.86
(5) ผู้นิเทศมีจำนวนน้อย	20	17.54
(6) ผู้นิเทศมีภารกิจประจำมาก ไม่สามารถ นิเทศได้เต็มเวลาและความสามารถ	55	48.25
10. การดำเนินการนิเทศตามนโยบายของหน่วยงาน แต่ละระดับมีปัญหาหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	60	52.63
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	54	47.37
(1) ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของ สพช.	30	26.32
(2) ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของ สพจ.น่าน	30	26.32
(3) ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของ สพอ./ก	29	25.44
(4) ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของ กลุ่มโรงเรียน	17	14.91

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(5) ปัญหาและอุปสรรคอื่น ๆ.....		
- ผู้นิเทศไม่มีอำนาจหน้าที่เต็มรูปแบบ จึงไม่เป็นที่ยอมรับของผู้รับการนิเทศ	1	0.88
- ภารกิจของประธานกลุ่มมีมากเกินไป ตำแหน่ง	1	0.88
- ไม่สามารถดำเนินการตามระยะเวลา ที่กำหนดเพราะภารกิจมาก	1	0.88
11. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคด้านวิธี การนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	47	41.23
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	67	58.77
(1) มีปัญหาด้านการนิเทศเป็นรายบุคคล	38	33.33
(2) มีปัญหาด้านการนิเทศเป็นกลุ่มย่อย	16	14.04
(3) มีปัญหาด้านการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่	9	7.89
(4) มีปัญหาด้านการนิเทศทางไกล	26	22.81
12. ปัญหาด้านบุคลากรซึ่งไม่สามารถออกปฏิบัติการ นิเทศได้มีหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	26	22.81
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	88	77.19

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดแก่น

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(1) ไม่มีเวลาในการออกปฏิบัติการณ์เทศ เพราะงานประจำ	66	57.89
(2) ไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับการส่งเสริม ให้ออกปฏิบัติการณ์เทศจากผู้บริหาร โรงเรียน	9	7.89
(3) งบประมาณไม่เพียงพอกับจำนวนผู้ปฏิบัติ การณ์เทศ	44	38.60
(4) ไม่มีพาหนะในการเดินทางไปในเทศ	23	20.18
13. การปฏิบัติการณ์เทศภายในกลุ่มโรงเรียนมีปัญหา และอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	17	14.91
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	97	85.09
(1) ระยะ เวลาในการนิเทศมีจำกัด	45	39.47
(2) จำนวนบุคลากรในการนิเทศไม่เพียงพอ	40	35.09
(3) ขาดการประชุมประเมินผลระหว่างการ นิเทศ	19	16.67
(4) ผู้นิเทศไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับ	20	17.54
(5) ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ในการดำเนินงาน	36	31.58

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(6) ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่ม	70	61.40
(7) ขาดศรัทธาและการยอมรับจากครู อาจารย์ในกลุ่ม	36	31.58
14. การกำหนดนโยบายทางการนิเทศการศึกษภายใน กลุ่มมีปัญหาและอุปสรรคหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	40	35.09
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	74	64.91
(1) ขาดความชัดเจนในการกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่นิเทศอย่างแท้จริง	43	37.72
(2) ผู้นิเทศไม่สามารถดำเนินการตามเกณฑ์ ขั้นต่ำในการนิเทศตามนโยบาย	33	28.95
(3) นโยบายการนิเทศมุ่ง เน้นการรายงาน โดยปริมาณมากกว่าคุณภาพ	28	24.56
(4) นโยบายในการจัดสรรงบประมาณฉบับการ จัดบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกัน	24	21.05

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
15. กลุ่มของท่านมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับ งบประมาณในการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	29	25.44
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	85	74.56
(1) ได้รับการจัดสรรงบประมาณช้า	40	35.09
(2) งบประมาณที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอ	68	59.65
(3) งบประมาณค่าใช้จ่ายมีความยุ่งยากไม่ การเบิกจ่าย	40	35.09
(4) ไม่มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาการนิเทศ ของกลุ่ม	41	35.96
16. กลุ่มของท่านมีปัญหาและอุปสรรคในการประเมินผล การนิเทศการศึกษาหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	24	21.05
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	90	78.95
(1) ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือ	12	10.53
(2) ข้อมูลของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน	19	16.67
(3) ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ	41	35.96
(4) ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผล	62	54.39

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(5) ขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านเครื่องมือจาก สพอ./ก	30	26.32
(6) ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือ จากบุคลากรของ สพอ./ก	27	23.68
17. กลุ่มของท่านมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระยะเวลาในการประเมินผลการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	25	21.93
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	89	78.07
(1) ขาดการกำหนดระยะเวลาสำหรับการประเมินไว้ล่วงหน้า	16	14.04
(2) ไม่สามารถดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้	52	54.39
(3) ระยะเวลาสำหรับการประเมินผลมีน้อย	35	30.70
(4) การประเมินผลไม่สามารถทำตามขั้นตอนได้ครบถ้วน	51	44.74
18. กลุ่มโรงเรียนของท่านมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการรายงานผลการนิเทศหรือไม่ อย่างไร		
ไม่มี	46	40.35
มี ปัญหาและอุปสรรคดังนี้	68	59.65

ตารางที่ 8 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (n = 114)	ร้อยละ
(1) ไม่สามารถรายงานได้ครบทุกครั้ง	44	38.60
(2) ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัดทำรายงานผล	22	19.30
(3) ขาดบุคลากรในการรับผิดชอบการ รายงานผล	18	15.79
(4) ไม่สามารถรายงานผลได้ตามกำหนด เพราะการคมนาคมไม่สะดวก	26	22.81

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 8 แสดงถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษา ภายในกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน

ในด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เพื่อวางแผนการนิเทศ
 ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ร้อยละ 87.72 ไม่มี
 ปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 12.28 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องขาดบุคลากรหลัก
 ในการวิเคราะห์แผนงานหรือโครงการ ร้อยละ 47.37 รองลงมา คือ ขาดการใช้สื่อหรือ
 เครื่องมือ ในการวิเคราะห์แผนงานหรือโครงการ ร้อยละ 38.60 ผู้รับผิดชอบขาดความรู้
 ความเข้าใจในการดำเนินการ ร้อยละ 35.09 ระยะเวลาในการวิเคราะห์แผนงานหรือ
 โครงการมีน้อย ร้อยละ 34.21 ขาดวิธีวิเคราะห์แผนงานและโครงการ ร้อยละ 29.82
 ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของขั้นตอนนี้ ร้อยละ 22.81 และไม่ได้ความร่วมมือจาก
 ผู้เกี่ยวข้อง ร้อยละ 14.91 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดแนวทางในการนิเทศ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มมีปัญหา
 และอุปสรรค ร้อยละ 76.32 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 23.68 ส่วนใหญ่มีปัญหา
 และอุปสรรคในเรื่องขาดเครื่องมือหรือวิธีการที่เหมาะสม ร้อยละ 57.02 รองลงมา คือ
 ไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้ถูกต้อง ร้อยละ 29.82 ขาดข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้ในการ
 ดำเนินการ ร้อยละ 15.79 ปฏิบัติตามนโยบายต้นสังกัดจึงขาดโอกาสในการกำหนดแนว
 ทางในการนิเทศ ร้อยละ 13.16 และไม่ใช้กระบวนการกลุ่มในการตัดสินใจ ร้อยละ 8.77
 ตามลำดับ

ในการจัดทำโครงการ ประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรค
 ร้อยละ 69.30 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 30.70 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคใน
 เรื่องการขาดเครื่องมือและบุคลากรในการดำเนินการ ร้อยละ 46.49 ขาดงบประมาณ
 สนับสนุน ร้อยละ 45.61 ไม่ทราบวิธีการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ เพื่อจัดทำ
 โครงการ ร้อยละ 14.04 ไม่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของโครงการ ร้อยละ 8.77 และ
 ไม่มีเป้าหมายของการทำงานตามโครงการ ร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติตามขั้นตอนการวางแผนในการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 65.79 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 34.21 ส่วนใหญ่มีปัญหา ในเรื่องขาดการติดตามควบคุมกำกับในแต่ละขั้นตอน ร้อยละ 43.86 ขาดงบประมาณสนับสนุน ร้อยละ 36.82 คณะกรรมการกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือในการวางแผน ร้อยละ 8.77 ขาดการประชุมกลุ่มเพื่อวางแผน ร้อยละ 7.02 ไม่มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการวางแผน ร้อยละ 4.39 และประธานกลุ่มตัดสินใจและพิจารณาวางแผนโดยลำพัง ร้อยละ 2.63 ตามลำดับ

ในด้านการสร้างเครื่องมือนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 75.44 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 24.56 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องขาดต้นแบบที่จะใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ ร้อยละ 37.72 รองลงมาคือ ขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ร้อยละ 34.21 ขาดเอกสารคู่มือ ตำรา ในการสร้างเครื่องมือ ขาดบุคลากรในการดำเนินการ ร้อยละ 33.33 และขาดอุปกรณ์ที่จะใช้สร้างเครื่องมือ ร้อยละ 23.68 ตามลำดับ

ในด้านการจัดทำ จัดหาวัสดุสำหรับสร้างเครื่องมือ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 80.70 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 19.30 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องงบประมาณจำกัด ร้อยละ 57.02 รองลงมา คือ ระยะเวลาในการจัดหามีน้อย ร้อยละ 42.11 การจัดสรรงบประมาณล่าช้า การคมนาคมไม่สะดวก ร้อยละ 28.95 ขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้าง ยุ่งยากซับซ้อน ร้อยละ 25.44 ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น ร้อยละ 21.93 และขาดงบประมาณในการส่งวัสดุจากร้านถึงกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 11.40 ตามลำดับ

ในด้านการนำเครื่องมือไปใช้ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 56.14 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 43.86 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในด้านเครื่องมือนิเทศไม่ครอบคลุมงานที่จะนิเทศ ร้อยละ 22.81 รองลงมาคือ เครื่องมือนิเทศไม่ตรงกับความต้องการของผู้รับการนิเทศ ร้อยละ 21.93 ผู้นิเทศไม่เข้าใจวิธีใช้เครื่องมือ ร้อยละ 14.91 เครื่องมือนิเทศมีความยุ่งยากซับซ้อนไม่สะดวกกับการนำไปใช้ ร้อยละ 13.16 และ เครื่องมือนิเทศมีจำนวนมากไม่สะดวกต่อการใช้ ร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

ในด้านการพัฒนาวิธีการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 84.21 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 15.79 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ไม่มีการจัดอบรมผู้นิเทศมาก่อนและขาดเอกสาร คู่มือการนิเทศ ร้อยละ 43.86 รองลงมา คือ ผู้นิเทศขาดความมั่นใจ ขาดวิธีการที่จะใช้เครื่องมือและวิธีการนิเทศ ร้อยละ 42.11 ผู้นิเทศไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาวิธีการนิเทศ ร้อยละ 37.72 และขาดข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาวิธีการนิเทศ ร้อยละ 27.19 ตามลำดับ

ในด้านบุคลากรในด้านการดำเนินการนิเทศ ภายในกลุ่มโรงเรียนประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 88.60 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 11.40 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ผู้นิเทศมีภารกิจประจำมาก ไม่สามารถนิเทศได้เต็มเวลา และความสามารถ ร้อยละ 48.25 รองลงมาคือ ผู้นิเทศไม่เป็นที่ยอมรับของครูผู้รับการนิเทศ ร้อยละ 43.86 ผู้นิเทศไม่ได้รับการฝึกอบรมมาก่อน ร้อยละ 41.23 ผู้นิเทศขาดความมั่นใจในตนเองและวิธีการที่จะนิเทศ ร้อยละ 31.58 ผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้การสนับสนุนผู้นิเทศ ร้อยละ 18.79 และผู้นิเทศมีจำนวนน้อย ร้อยละ 17.54 ตามลำดับ

ในด้านการดำเนินการนิเทศตามนโยบายของหน่วยงานแต่ละ ระดับประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ร้อยละ 52.63 มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ ร้อยละ 47.37 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่อง ไม่สามารถดำเนินการ ตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ร้อยละ 36.32 รองลงมา คือ ไม่สามารถดำเนินงาน ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 26.32 ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ร้อยละ 25.44 ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายของกลุ่มโรงเรียน ร้อยละ 14.91 ตามลำดับ และปัญหาอุปสรรคอื่น ร้อยละ 2.63 คือ ผู้นิเทศไม่มีอำนาจหน้าที่เต็มรูปแบบจึง ไม่เป็นที่ยอมรับของผู้รับการนิเทศ ร้อยละ 0.88 ภารกิจของประธานกลุ่มมีมากเกินไปกว่าตำแหน่ง ร้อยละ 0.88 และ ไม่สามารถดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดได้ เพราะมีภาระกิจมาก ร้อยละ 0.88

ในด้านวิธีการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 58.77 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 41.23 ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการนิเทศเป็นรายบุคคล

ร้อยละ 33.33 รองลงมา คือ มีปัญหาด้านการนิเทศทางไกล ร้อยละ 22.81 มีปัญหาด้านการนิเทศเป็นกลุ่มย่อย ร้อยละ 14.04 และมีปัญหาด้านการนิเทศเป็นกลุ่มใหญ่ร้อยละ 7.89 ตามลำดับ

ในด้านบุคลากรซึ่ง ไม่สามารถออกปฏิบัติการนิเทศได้ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรคในด้านนี้ ร้อยละ 77.91 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 22.81 ส่วนใหญ่มีปัญหา คือ ไม่มีเวลาในการออกปฏิบัติการนิเทศเพราะงานประจำ ร้อยละ 57.89 รองลงมาคือ งบประมาณไม่เพียงพอกับจำนวนปฏิบัติการนิเทศ ร้อยละ 38.60 ไม่มีพาหนะในการเดินทาง ไปนิเทศ ร้อยละ 20.18 และ ไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้รับการส่งเสริมให้ ออกปฏิบัติการนิเทศจากผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 7.89 ตามลำดับ

ในด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 85.09 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 14.91 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคคือ ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม ร้อยละ 61.40 รองลงมาคือ ระยะเวลาในการนิเทศมีจำกัด ร้อยละ 39.47 จำนวนบุคลากรในการนิเทศไม่เพียงพอ ร้อยละ 35.09 ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน ขาดศรัทธาและการยอมรับจากครู อาจารย์ในกลุ่ม ร้อยละ 31.58 ผู้นิเทศไม่ได้รับข้อมูลย้อนกลับร้อยละ 17.54 และขาดการประชุมประเมินผลระหว่างการนิเทศ ร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

ในด้านการกำหนดนโยบาย ทางการนิเทศการศึกษา ภายในกลุ่ม ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 64.91 ไม่มีปัญหาและอุปสรรคร้อยละ 35.09 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดความชัดเจนในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับผู้ทำหน้าที่นิเทศอย่างแท้จริง ร้อยละ 37.72 รองลงมาคือ ผู้นิเทศไม่สามารถดำเนินการตามเกณฑ์ขั้นต่ำ ในการนิเทศตามนโยบาย ร้อยละ 28.95 นโยบายการนิเทศมุ่งเน้นการรายงานโดยปริมาณมากกว่าคุณภาพร้อยละ 24.56 นโยบายในการจัดสรรงบประมาณกับการจัดบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกัน ร้อยละ 21.05 ตามลำดับ

ในด้านปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับ งบประมาณในการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่มมีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 74.56 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 25.44

ส่วนใหญ่ มีปัญหาและอุปสรรค คือ งบประมาณที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 59.65 รองลงมาคือ ไม่มีงบประมาณ เพื่อการพัฒนาการนิเทศของกลุ่ม ร้อยละ 35.96 ได้รับการจัดสรรงบประมาณซ้ำ และงบประมาณค่าใช้จ่ายมีความยุ่งยากในการเบิกจ่าย ร้อยละ 35.09 ตามลำดับ

ในด้านการประเมินผลการนิเทศการศึกษาประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 78.95 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 21.05 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผล ร้อยละ 54.39 ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เพียงพอ ร้อยละ 35.96 ขาดการส่งเสริมสนับสนุนด้านเครื่องมือจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ร้อยละ 26.32 ขาดการส่งเสริมสนับสนุนและความช่วยเหลือจากบุคลากร ของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ร้อยละ 23.68 ข้อมูลของโรงเรียนไม่เป็นปัจจุบัน ร้อยละ 16.67 และผู้บริหารโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือ ร้อยละ 10.53 ตามลำดับ

ในด้านระยะเวลาในการประเมินผล ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 78.07 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 21.93 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ไม่สามารถดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ร้อยละ 54.39 รองลงมา คือ การประเมินผลไม่สามารถทำตามขั้นตอนได้ครบถ้วน ร้อยละ 44.74 ระยะเวลาสำหรับการประเมินผลมีน้อย ร้อยละ 30.70 และขาดการกำหนดระยะเวลาสำหรับการประเมินไว้ล่วงหน้า ร้อยละ 14.04 ตามลำดับ

ในด้านการรายงานผลการนิเทศ ประธานกลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 59.65 ไม่มีปัญหาและอุปสรรค ร้อยละ 40.35 ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรค คือ ไม่สามารถรายงานได้ครบทุกครั้ง ร้อยละ 38.60 รองลงมา คือ ไม่สามารถรายงานผลได้ตามกำหนด เพราะการคมนาคมไม่สะดวก ร้อยละ 22.81 ไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัดทำรายงานผล ร้อยละ 19.30 และขาดบุคลากรในการรับผิดชอบการรายงานผล ร้อยละ 15.79 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารของกลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับ กระบวนการ
นิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ภายใน
กลุ่มโรงเรียน เพื่อที่จะศึกษาว่ากลุ่มโรงเรียนได้มีการปฏิบัติในการนิเทศหรือไม่ มีวิธี
การปฏิบัติอย่างไร ผลการปฏิบัติเป็นอย่างไร และประสิทธิภาพอุปสรรคในเรื่องใดบ้าง
เอกสารที่ศึกษา ได้แก่ แผนปฏิบัติการของกลุ่มโรงเรียน โครงการการนิเทศการศึกษาภายใน
กลุ่มโรงเรียนสมุดบันทึกการประชุมของกลุ่มโรงเรียนที่เกี่ยวกับการนิเทศ สมุดนิเทศการศึกษา
ของกลุ่มโรงเรียน ข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษามีดังนี้

ในด้านแผนปฏิบัติการของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนทุกกลุ่มมีแผนปฏิบัติการ ส่วน
ใหญ่จัดทำเป็นรูปเล่มตามแบบฟอร์ม ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอกำหนดให้
ผลการปฏิบัติมี 3 ระดับ คือ บรรลุเป้าหมาย ร่องลงมา คือ สำเร็จเป็นบางโครงการและ
บางโครงการอยู่ในระหว่างปฏิบัติ ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องจำนวน
เจ้าหน้าที่มีจำกัด ปัญหาและอุปสรรคร่องลงมาตามลำดับ ได้แก่ งบประมาณมีจำกัด ขาด
การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน และการวิเคราะห์ปัญหาไม่ครอบคลุมทุกด้าน มีการ
เปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อย โครงการมีมากเกินไป ขาดการติดตามควบคุม กำกับ ตามลำดับ

ในด้านโครงการนิเทศการศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน ผลการศึกษาเอกสารพบว่า
ได้มีการจัดทำโครงการทุกกลุ่ม ลักษณะการจัดทำโครงการมี 2 วิธีคือ ส่วนใหญ่จัดทำ
โครงการในแผนปฏิบัติเป็นเล่ม ส่วนอีกวิธี คือ เขียนไว้ที่กระดานติดฝาผนัง เป็นการเฉพาะ
ผลการปฏิบัติมี 3 ระดับ คือ ส่วนใหญ่ในเขตได้ครบตามที่กำหนดในโครงการ ร่องลงมา
คือ อยู่ในระหว่างปฏิบัติการ และปฏิบัติไม่ได้ครบตามที่กำหนด ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่
คือ ขาดเครื่องมือในเขต ปัญหา ร่องลงมาตามลำดับ ได้แก่ ผู้นิเทศมีงานประจำมาก
การนิเทศไม่ครบตามที่กำหนด พื้นที่ที่จะนิเทศทุรกันดาร ขาดพาหนะในการเดินทาง ขาดความ
ร่วมมือจากครูและผู้บริหาร

ในด้านสมุดบันทึกการประชุมของกลุ่มโรงเรียนที่เกี่ยวกับการนิเทศ ส่วนใหญ่ได้มี
การจัดทำ โดยมีสมุดบันทึกการประชุมที่เกี่ยวกับการนิเทศเป็นการเฉพาะ และบันทึกลงใน

สมุดบันทึกการประชุมทั่วไป ผลการปฏิบัติพบว่า ส่วนมากมีการปฏิบัติตามบันทึกและบรรลุเป้าหมาย รองลงมาคือ อยู่ในระหว่างการปฏิบัติ ส่วนปัญหาและอุปสรรค คือ การสรุปปัญหาการนิเทศที่บันทึกไว้ยังไม่ได้รับการแก้ไขเท่าที่ควร

ในด้านสมุดบันทึกการนิเทศการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการจัดทำ การจัดทำมี 2 วิธี คือ จัดทำเป็นสมุดบันทึกการนิเทศเป็นรูปเล่มโดยเฉพาะ วิธีที่ 2 คือ บันทึกลงในแบบบันทึก ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด ผลการปฏิบัติพบว่า ส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายรองลงมาคือ อยู่ในระหว่างการปฏิบัติและ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติ

ในด้านารรายงานผลการนิเทศการศึกษาของกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการ รายงานผล โดยสรุปผลตามแบบฟอร์มที่กำหนดส่ง ไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่ง อำเภอ รองลงมา คือ การรายงานให้โรงเรียนในกลุ่มทราบและรายงานในที่ประชุมกลุ่ม ผลการปฏิบัติ พบว่าได้รับความร่วมมือดี ปัญหาและอุปสรรค คือ ไม่สามารถรายงานผล ได้ตรงตามกำหนด การรายงานผลขาดการบันทึกผลการแก้ไข และขาดบุคลากรในการ รับผิดชอบการรายงานผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย